

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szerdán

5. szám.

Pest, april 25. 1849.

Borúra derű.

Nehogy tisztelt előfizetők, kik a jelen félvre előfizettek, lapunk a körülmények parancsolta megszakadása által károsuljanak, azoknak, kik jelen félvre a postán előfizettek egész jövő ujévig fogunk a már lefizetett félelvi díj fejében lapjainkkal szolgálni, helybeli tisztelt előfizetőknek pedig — a pótlolagos előfizetés mindig nyitva lévén — annyi számmal mennyi egy félelvi folyamadban foglaltak. A kiadó.

Hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fiztetik.

Előleges közlés a nemzetgyűlés április 14-diki üléséről.

(A Közlöny után.)

1849-dik év april 14-ke örök emlékü marad Magyarország történetében. A nemzetképviselői szokott tanácskozási teremökben egybegyűltenek, hogy nagyszerű feladatuk egyik főkérdését megoldják; s hogy Magyarország és ennek élén állott Habsburg-lotharingiai uralkodóház sorsa felett rendelkezzenek. És hogy a hozandó határozatok annál nagyobb nyilvánossággal és ünnepélyességgel történjenek, az ülés a reformátusok nagy templomában tartatott meg, több ezernyi nép jelenlétében.

Kossuth Lajos, a honvédelmi bizottmány elnöke vitéz hadseregünk nyert csatáiról és győzelmes előhaladásáról tevén jelentést, kiemelve azon körülményt, miszerint itt az idő, hogy Magyarország három százados blincseit lerázva, az európai status család körében méltó helyét elfoglalja, és jőjön tisztába azon dynastiával, melly e nagylelkű és hűségében rendületlen nemzet szeretetét és hűségét, örökös hitszegésével, kifogyhatlan áruházaival könnyelműleg örökre eljátszotta. — És hogy a nemzetgyűlés e tekintetben határozzon, ezt kívánja tőle a nemzet, melly szabadságharcunk terheit híven és hazafiúi készséggel hordozza; ezt igényli tőle a vitéz hadsereg, melly hazánk megmentéseért életét feláldozá; ezt sürgetik a körülmények, miszerint a tartani ezéltott európai congressusban rólunk nélkülünk ne határozzanak; szóval erre hívja fel a képviselő-

előházat a haza, a világ és az isten, a miért is a kormányelnök ur következő határozatokra szállítja fel a képviselőházat:

Indítványok:

Mondassék ki a nemzet nevében határozatilag:

1. Magyarország vele törvényesen egyesült Erdéllyel, és hozzá tartozó minden országokkal, részekkel és tartományokkal egyetemben szabad önálló és független európai statusnak nyilvánítatik; s ezen egész status területi egysége feloszthatatlannak, s épsége sérthetetlennek kijelentetik.

2. A Habsburg-lotharingiai ház a magyar nemzet elleni árulása, hitszegése és fegyverfogása által, nem különben azon merény által, miszerint az ország területi épségének eldarabolását, Erdélynek és Horvátországnak Magyarországtól elszakítását, és az ország önálló status életének eltörlését fegyveres erőszakkal megkísérteni, s e végett idegen hatalom fegyveres erejét is a nemzet legyilkolására használni nem iszonyódott: saját kezeivel szaggatván szét, ugy a pragmatica sanctiót, mint általában azon kapcsolatot, melly két oldalú kötések alapján közötté s Magyarország és tartományai között fenállott: ezen hitszegő Habsburg-lotharingiai ház, Magyarország, a vele egyesült Erdély, és hozzá tartozó minden országok és tartományok feletti uralkodásból ezennel a nemzet nevében örökre kizáratik, kirekesztetik, és az ország területéről és minden polgárjogok élvezetéből számkivettetik.

A mint hogy ezennel trónvesztettnek, kirekesztettnek, és száműzöttnek a nemzet nevében nyilvánítottak.

3. Midőn a magyar nemzet elidegeníthetlen természetes jogánál fogva az európai status családba önálló s független szabad statusként belép, egyszersmind kinyilatkoztatja, hogy minden más statusok irányában, ha saját jogai nem sértetnek, békét és barátságot tartani, s különösen azon népekkel, mellyek ez előtt velünk egy fejedelem alatt állottak, valamint a szomszéd török birodalmi és olasz tartományokkal jó szomszédtságot alapítani s folytatni, és a kölcsönös érdekek alapján barátságos kötésekkel szövetkezni elhatározott akarata.

4. Az ország jövő kormány rendszerét minden részleteiben, a nemzetgyűlés fogja megállapítani; addig pedig, míg ez a fentebbi alapelvek nyomán megállapítatnék, az országot egész egyetemes kiterjedésében, egy kormányzó elnök fogja a maga mellé veendő miniszterekkel, ugy saját magának, mint az általa nevezendő minisztereknek személyes felelősségök és számadási kötelezettségök mellett kormányozni.

5. Ezen határozatokban foglalt elveknek nyi-

latkozányba foglalása s fogalmazása 3 tagból választmányra bízatik.

A nemzet képviselői egyes akarattal és közmegegyezéssel magokéva tevék Kossuth Lajos kormányelnök ur indítványait, s a több ezere menő nép roppant lelkesedéssel viszhangozá a nemzet képviselőinek szentesítő szövegét. Öröm könyük ragyogának a nép ezrei szemében, és nincs kétség benne, hogy a nemzet millióinak helyeslő menydörgése hírtül adja Európának s a világnak, miszerint a képviselőház mai nevezetes határozataiban az emberek és nemzetek sorsát bölcsen intéző isten akarata nyilatkozott. A nemzet millióinak e menydörgő szövege, nemzeti feltámadásunk bölcső éneke, s a száműzött hitszegő uralkodó háznak hattyudala leend.

Kossuth Lajos képviselő negyedik indítványára a ház egy szívvvel és lélekkel kinyilatkozta, miszerint osztatlan bizodalma Kossuth Lajos eddigi kormányelnök ur rendületlen hazafiuságában központosul, miért őt kormányzó elnöknek megválasztja és felelős ministerium alakítására utasítja. A hozott határozatokban foglalt elveknek nyilatkozányba foglalása pedig Kossuth L., Szacsvány Imre és Goröve István képviselő urakra bízott.

Előleges közlés a felsőház april 14-ki üléséről.

A felsőház t. elnöke b. Perény Zs. mellözhetlen kötelességének tartá azon lenni, hogy a képviselőház mai ülésében hozott nagyszerű határozatok a felső háznak azonnal tudomására jussanak, mi végett a képviselőház elnökétől az indítványokat s a határozatokat megkapva, azokat, ámbár még hitelesítve nincsenek, a felsőház elébe terjeszté. És a felsőház követve a nemzet képviselőinek példáját, minden további vitatkozás nélkül ünnepélyes felállással s egyhangu közmegegyezéssel magáéva tette a határozatokat s Magyarország függetlenségének megállapításához s a hitszegő dynastiának örökös száműzéseéhez, hazafiúi rendületlen elhatározottsággal, segédkezeteket nyújtani sietett! — A függetlenségi nyilatkozány formulázásával megbízott választmányhoz a felsőház Horváth Mihály csanádi püspököt és Hunkár Antal veszprémi főispánt küldé ki, — s Kossuth Lajosnak kormányzó elnöké megválasztását köztetszéssel fogadta.

Hadtudósítások.

Folyó hó 14-ke volt azon nevezetes nap, mellyben Rákóczy Ferencz kora óta néma ma-

gyar ágyunk dörgése először hangzék be a Rákostól a borzasztón édes hangokkal üdvezelve a szabadulás után epedő fővárost és Buda ormairól s a pesti háztetőkről láttuk a villámukat, melyek a hazát borító fellegek szétesését hirdették, de zsarnokaik zsoldosaiból szőtt láncz zára el vitéz hadainktól, s csak bizonytalan hírek szárnyaltak át, nagy részt meghamisítva, a még az Isten tiszta levegőjét is megvesztegető fekete sárga lehellettől, pedig mennyire sovárgánk tudni a valót, s annál inkább, mert keblünkben isteni sejtelem szikrája lobbant fel, hogy a való diadal, s örömtől lobogó szemekkel tekintők placát puszta falainkat, abban, hogy — a már Windischgrätz sorsára jutott — gróf Wrba Ladislaw nem hirdeté azon hadi működések folytatását, melyek szerinte a pártütő sereg megsemmisítésével érendik végüket, kezességét látván a háromszínű lobogó diadalmas lengésének.

Ezért kedves szolgálatot véltünk tenni az olvasó közönségnek, ha pótlólag, s mennyire lehet, hivatalos tudósításokat közlünk az utolsó napi csatákról. Az április 11-ki napról a „Közöny” április 12-ki számában következő hivatalos jelentés foglaltatik:

Asboth ezredes, ki a kormányelnök rendelete következtében, főszeregünknek a főváros felé elhaladtával, a központi tartalék hadtest egyik osztályzatával a kun lovasságnak a szolnoki vasut-vonalon előre nyomult, hogy a főszereg szélső balszárnyát fedezze, a harcsvonal balszárnyán kívül eső magy községekből a kormány által elrendelt népfelkelést organisálja s a vasutat biztosítsa, folyó hó 11-én a Rákos mezején egy derék csatát vívott, melly úgy neki, ki jeles vezényletével magát kiténtette, mint szinte a parancsnoksága alatti hadosztály-résznek s abban különösen a most állított Bocskay huszárok 1-ső osztályának, a kun lovasságnak s a 43. és 69. zászlóaljnak dicsőségre válik.

Az ellenség 4000 emberrel 24 ágyúval, s fél batteria rakettával támadta meg Asboth ezredest, ki az ellenséget három posztóból egészen a kőbányai szőlőig, sőt azokon túl a pesti téglaveetőig visszaverte.

A kun lovasok a huszárok segítségével, két raketta statiót foglaltak el az ellenségtől, melyeknek legénységét, a szó legszorosabb értelmében, levágták.

Harsányi huszár százados (kit, fájdalom! csekély számú halottaink közé számítottunk) egy ellenséges tábornokot maga vagdalt le lováról. Ezen elesett tábornok, miként pesti hírek mondják, a honáruló Ottinger volt, mit azért sajnálnánk, mert ezen gyalázatos honáruló nem a harc mezejéni dicső halált érdemelte.

Kövesy tüzér főhadnagy fél 6 fontos üteggel magát különösen kiténtette.

Egy ágyunknak minden lova ellövettek, de azért az ágyú el nem veszett, mert Lukosik százados a pozsonyi vadászoktól, derék vadászai által, a lova vesztett ágyút biztonságba vonatta.

A méltán fájalt Harsányi századoson kívül, magokat különösen kiténtették, a Bocskay huszároktól László százados, Sóvágó Gábor tizedes, s Ungváry Péter közvitéz, továbbá Mészáros Endre nemzetőri főhadnagy

és segéd, nem különben Solyomi Péter tizedes a kunlov asoktól.

Szintugy 11-én a VII-ik hadosztály (Gáspár) Pest felé egy nagyobb demonstratiót hajtott végre, melly alkalommal az ellenséges seregek Uj-Pestig a pestvárosi erdőcskéig, s a tüzér depot-épületekig hátranyomattak.

Csak nem minden napon apróbb csatázás van, melyeknek mindenike igazolja a pesti „Figyelmező” április 11-ki számának azon „napi” valóságát, hogy az osztrák seregek igen le vannak hangolva.

Ezen folytonos eredmények ellenében nevetéses színt öltenek magokra Windischgrätz csudálatos bulletinjai, ki bár Poroszlótól Pestig s részint Ipolyságon, részint a Dunán túlra visszaveretve, azt hirdeti, hogy ő mindig győzött.

Köszönjük neki férfiatlan ámitásait, melyekkel a hitszegő dynastiának szemébe homokot szórt, s azt elbizakodottá tette. Már most mondhat neki igazat is. — Késő.

Mesterházy ezredes az 1-ső huszár ezred ujon kinevezett parancsnoka április 13. Démenről Lévas tájékára Wittelsbach százados alatt egy czirkáló csapatot küldvén, ez 7 puskaporos szekeret 200 mázsa puska porral, fedezettel együtt az ellenségtől elfogott.

Ezen apróbb csatázatok között a főhadimunkálat sikeresen előre halad. — A terv nem felfedezésre való.

Április 13. Nagy-Orosziban Komárom felől erős ágyuzás hallatott.

Az óriási drama fejlődése halad.

Azon drama fejlődése, mellyben milliók szerepelnek, s küzd a világ sötétség ellen, jog az elnyomással, s az isten örök igazsága a földet sarkától sarkáig megrázólag kiált föl, s kéri magának az életet, mellyhez egyedül van istentől szánt joga, s mellyet eddig vad zsarnokok kénye bitorlott.

Január 5-kén gyászosan gördült le a függöny könnyezni a szakadó sziv felett sem merő szemek előtt, mert fővárosunkban olly zsarnokság ütött föl székét, melly előtt sirni is bűn volt, s melly könnyeket is vérrel mosott volna le.

S annál gyászosabb volt a dráma e szakának vége, mert nem borzasztó, s épen borzasztóságában nagyszerű, de leverő volt hatása, kivált azon — és legszámosabbak — előtt, kik hadaink hátrálásában nem gyanítottak, vagy nem hittek kiszámítást, de a gyengeség bevallását vélték látni.

S következők egy új Ambringen féle korszak, a főváros lakóinak jutott a szenvedő szak, ellenségeinké volt a cselekvés.

A történet kárhözható ecsettel jegyzendi fel az Alba féle bánást, mellyet Vindisgrätz s méltó czimborái gyakorolának, minek festenők magunk előtt saját fájdalomainkat, néhányunk vére, s sokak szenvedése úgy is kiáltó emlékek. Még belépőkör tett ígéreteikben is annyi volt a gőg és guny, hogy, s a szavaik is magokon viselék a hazugság bélyegét.

De hogy is lett volna másképen, hiszen a hazugság több százados forrásából eredtek.

Mienk volt a szenvedés szerepe, s kivált az első napokban annyi iszonyattal nehezkedének reánk, hogy hasonlóan az égi rémektől félve ballagókhöz, némán sompolygánk utszáinkon, nehogy fennebb hangjainkra észrevegyenek a sötétség poroszlói, kiken egyen ruhájokon kívül semmi sem volt egyéb fejér.

S így hallgatásunkból vélhette volna valaki, hogy készek vagyunk tűrni ez irtózatot jármot, de már Tacitus mondta:

„Si tam facile esset oblivisci quam tacere.”

Azonban a magyarok istene irgalommal tekint népére. Nem hagyja csüggedni lelkes vezetőinket, bátorságot, példátlan lelkesülést önt a nép minden osztályában.

Kezdődik az óriási harc. Kápolna vidékén hasadt a diadal hajnala, és remélni kezdünk. Az oroszán bátorságu Damjanics Szolnoknál irtózatosan érezteté ellenségeinkkel a magyar szabályok élét. S lelkünk feldobogott örömben. Majd Hatvan, Tápió-Bicske, Isaszeg és Gödöllő suttogtaták szerte, s a nevek édesen csengének szívünk gyökerébe, mint gyermek fülébe a mondák egy szebb tündér világból. Majd füstoszlopokat látnak emelkedni a Rákoson, utánok villámok lobogtak, s tompa moraj üt meg fülünket. Hallottunk-e valaha kedvesebb éneket, s feledve mindent, még a perc szenvedéseit is, csak azért látszánk élni, hogy szemünk, lelkeink a harezon függjenek, míg embertelen zsarnokaik zsoldos szuronyával, sőt kardcsapásokkal is üttek el a budai hegyekről irigységből-e vagy szégyenből, kitudná; bár az utóbbit nem ismerik.

S így ért szent György napja, harcias őseink kedvenc szenté. Jellacsics és Schlik serege miután már hetek óta kullogott népek apró csapatokban elfelé, az inségnek nyomaival arcaikon, de egy vonásával sem a bátorságnak, mint megannyi guny a diadalt hirdető placatokra — éjjel átvoltak Budára, s onnan tovább, elkövetve az újabb történetben példátlan vandalizmust, a hajóhid elégetését, mi átkozottul gonosz lett volna ha olly szörnyen dőre nem lenne, mert nem épen tanuja a pákozdi és tarczali hősök bátorságának. De történt legyen bár félelemből, bár minő hadiszabálynál fogva, engedhetlen bűn, nem egyéb, mint átláti düh kitörése, mert hivatás által is elég idő volt alkalmatlanná tenni.

Pest egy fél nap alatt visszanyeré előbbi alakját, mellytől negyedfél hónap óta iparkodának megfosztani, délig ez előtt nem látott számmal lobogának nemzeti zászlajuk, a beszárguló egyes huszárok, nem győzék fogadni az üdvezelteket, paripák nyaka görnyedt az örömjelű rájok kötött kendők terhe alatt, s ha a legszentebb öröm sugara nem derítik az arczokat, részegnek kelle tartani e népet, mellynek negyedfél hónap óta először volt szabad örvendeni.

Polgártársak! mindnyájan érezzük ez öröm boldogságát, mert zsarnokaik eléggé vaksággal vertek embertelenségek által kiirtani minden magok iránt lappangott rokonszenvet.

De ezen öröm eddig csak perzenenyi, s az mit sem ér, csak feltárja a kebelt, hogy a rá következő fájdalom mélyebb gyökeret verjen.

Ez örömet tartóssá, állandóvá, örökké kell tennünk.

Lelkesülés tehát, kitűrés és bátorság, s a hátralevő sok teendőt is szerencsésen bevégezzük. Veliünk van az Isten, mert egy, örök s változhatlan igazságaért harcolunk, s ki benne bizik és saját erejébe, el nem vész soha.

Lapunk eltérve minden mellékes ügyektől, míg a harcz folyand főczélul csak azt tekintendi, hogy mennyire erők csekélyisége engedi, mindent elkövessünk, mi hazánk függetlensége kivívását előmozdithassa.

Azért bátran magyar nép, esatára czredéves hazadért, míg magadat el nem hagyod, el nem hagy a diadal!

A derék Aulich tábornok a második hadtest parancsnoka, ma reggel Pest lakóihoz következő felszólítást intézte.

Polgárok!

Győzelmesen közeleg a magyar hadsereg a nem soká egészen felszabadult Magyarország fővárosához.

Mi néktek szabadságot, függetlenéget és békét hozunk!

Mi elhozuk néktek ezen legdrágább kincseket, hogy azokat jóvendőben élvezhessétek.

Mi tehát felszólítunk benneteket napi foglalkozásokat elővenni, hogy a fővárosban a béke és csend semmi által meg ne zavartassék.

Mi testvérileg üdvözlünk benneteket, és lelkesedve felkiáltunk veletek:

Éljen a haza!

Éljen a szabadság!

Éljen a mi kormányelnökünk, sulyosan veszeléyztetett hazánk megszabadítója Kossuth Lajos!

Pestmelletti tábor, 1849-ik évi april 25-én.

Aulich,

tábornok és a második hadtest parancsnoka.

Kedvünk volna egy Windischgrätz féle proclamatiót mellé nyomtatni, hogy lássák tisztelt olvasóink a különbséget egy loyális herczeg és párttűző vezér szavai közt, de vétek volna e nemes és katonásan egyszerű szavakat olly ocsmány szomszédssággal undokitani, s ezen szivtelen zsarnokok átkos emlékét felfrissíteni, különben is elég tettét követték el, mellyeket, még határtalan szemtelenkedések mellett sem mertek falra ragasztani, ezek gyakran fognak kényazerteni kedvünk ellen is visszatérni hozzájuk, s utálatos tényeket beszélünk leverő labdacsul a még netalán itt-ott bujdosó fekete-sárga láz ellen. — Addig is fogadjuk hálával a jeles tábornok szózatát, és tiszteljük követés által, mi a szabadságnak nem ujonczai, hanem sokat tett és türt katonái vagyunk, s megbírjuk azt bár milly tág korlátok közt is.

Pest, april 25-kén.

Örvendjünk; üsölk fel arcainkon, szemünkben az öröm a lelkesedés lobogóit.

Azonban ne feledkezzünk el örömrünk mámorában, mikép nincs minden élvezve, sőt nagyon is sok a tenni való.

Fővárosi olvasóink közül kevesen fogják tudni, miszerint az ország képviselői folyó hó 14-én

közakarattal elhatározzák a királyi trónt üresnek nyilvánítani, melly alkalommal egyszersmind az ausztriai dynastia minden ágaiban e haza földéről örök időkre száműzetett.

Fővárosi olvasóink csak annyit tudnak, miszerint ezen határozat szivök és meggyőződésök legmélyebb mélyéről van kiolvasva.

Azon dynastia, melly létele nagyságát ármaný- és sötétségre alapította, és most legujabban ármaný és sötétséggel még századokra megakarta erősiteni; melly szennyfoltjait népei vérevel gondolta lemoshatónak . . . ezen dynastia — mondjuk — nem érdemelhet egyebet — megsemmisülésnél.

Kétségkívül nagy munka várakozik ránk. Lételet megmenteni a dynastia mindent meg fog próbálni. Leszáll a pokol mélyére s ott minden ördögöt elszabadítván lánczairól, ellentünk fogja idézni.

Épen ezért, mi tán kiörvendettük magunkat, miután a kés villámai átjárták kebelünket, fegyverezük fel azt szilárd akarat, férfias kitartás pánczélával.

Minden egyébben legyenek pártok közöttünk, csupán egyben, az ausztriai ház elleni gyűlöletben, legyünk egyek.

Részeimről ünnepélyesen kijelentem, miszerint halálos ellenségemet is kebelemhez szorítom, ha szememből ezen gyűlölet villámai látom kiszikrázni, valamint ellenkező esetben legjobb barátom is ellenségemmé válik.

Örvendjen e nemzet, de ha kiörvendette magát, öltse arczára a komolyság boruját, változzék haragos felhővé, melly kebelében villámokat készít a zsarnok fejére.

Majd ismét kiderül, s felsütvén a szabadság hajnala, s a nemzet dicsőség örökre leáldozottnak vélt napja, okunk lesz tartósb örömr.

Majd akkor hosszan, örökön fogunk örvendelni.

Mentő.

Üdvözet és Buda lakóinak!

Szeretett véreink! derék polgárai az ősi fővárosnak, ti kik nem remegve a halál és méreg jelképét, a még fejetek felett lobogó fekete-sárga zászlót, nem remegve Henzy tábornok még felétek tátongó ágyuit, a szabadságot, mellyet még magatok sem bírtok egészen, nagylelkűen szerzettek meg szerencsétlen, s rabságban szenvedő embertársaitoknak, fogadjátok minden magyar, minden ember hálás köszönetét, azon tettért, mellyet a lelkesülés egy olly ritka, s épen azért olly szép perczében miveltek.

Budának Ujváros nevű külvárosába zárattá Windischgrätz a magyar kormány által Szegedről megszabadított olasz foglyokat, ma reggel Henzy egy csapat horvátot küld le, a szegény olaszokat a várba hurcolni, az ujvárosi lakókban a Waffenbrüderek láttára felforr az ősi spanyól vér s Hazmán Ferencz, s derék földieitökéllék a foglyokat jó szerével el nem bocsátani. E felett a horvátok meg nem tagadhatva az Isten ötödik parancsolatával örök harczban élő véreket, rabolni is kezdenek, s különösen Ó Budán is, mi nem csuda, hiszen Windischgrätz eleget uszítá őket a zsidók ellen. A népség azonban kétszereesen is bősztíve, megrohaná őket, néhányat agyon

vert, többet megsebesített, s néhányat elfogott, a többiek utánozva nagy bánjokat, hatalmas Flanquenbewegunggal menekültek a vár felé. A derék polgárok pedig sajkáikon Pestre hozzák át a másodsor megszabadított olaszokat, s a fogolylyá tett horvátokat.

- Terczy Szilárd Pest városa Havas által kinevezett kapitánya, maga jelentvén magát a hatóság előtt, táborunkba kivezettetett. Ön feladása tekintessék könnyítését, de ne szolgáljon tellyes bűnmentesség okául.

Buda-Pesti lelkes nők!

Közelg a nagy nap, a szeretett hazánk fővárosából is maholnap kilesznek verve a szabadságtipró zsoldosok, de a nép szabadság szilárdítása áldozatokat kíván, s a szabadság szent harcza minden erőt megérdemel.

Polgárnők! mi nem küzdhetünk a bajnok férfiak soraiban, de beköthetjük a honvédök vérszobait, enyhíthetjük a szenvedő honfiak fájdalmait. Egyesüljete tehát akaratan és tetteben, de minden előleges és ünnepélyes értekezés nélkül a szent célra, s tartson mindegyik közületek csak annyi kórházi készületek elrejtve, mi egyetlen egy vitéznek ápolására szükséges, hogy midőn eljő a véres diadal napja, teljesíthető legyen a hila kötelesség, mellyel honunk szabadítóinak tartozunk,

Nőtársaim! Mi a Tiszának veszkörnyezete de szabad térein megértünk rabságok sokaj t, de engedjete hinni, hogy felszólításunk nálatok viszhangra talál.

Kossuth Lajosné,
mint a sebesült viézek ápolására alakult nőegylet elnöke.

Kormányunk nagy elnöke lelkes nejeének e szavaihoz nincs mit toldanunk, mert a Budapest dicső leányai lelkesedését olly nagynek tapasztaltuk az egész gyászidő folytában, hogy minden habozás nélkül képeseknek tartjuk őket, mit haddan Karthagó hölgyei tevék, szép hajokat is ide adni a haza védelmére; csak azt jegyezzük meg, miképen hila az égnek, már hazafias érzelmeik semmi tanujelét sem kell rejtve tartaniok. S hogy a kívánt készületek már eddigis nagy mennyiségben vannak meg, alaposan gyaníthatjuk, tudván, hogy lelkes hölgyeink nagy része a gyászkor tetemes részében olly szerek készítésével vigasztalá magát.

Írói becsülettem levén megtámadva, nyilatkozattal tartozom.

Legelőbb is azon vádat, mintha a famosus Figyelmezőnek dolgozótársá lettem volna, visszatartom. Nem valék annyira megszorulva, hogy hazámat pénzért vagy egyéb érdekből eláruljam, hogy democrata elveimet megtagadjam, s olly kormánytól, mellynek elveit s hivatalnokait egyen egyen gyűlöltém, hivatalt elfogadni pirultam volna, annyival kevésbé szegődtem zsoldosai közé.

Igaz, januárban megindítám a Pesti hirlapot, de evvel a magyar kormány főhivatalnokai egyike bizott meg, hogy itt a nemzetiség ügyében, mit lehet, eszközöljem.

Mi gyöngé erőmtől kiltelt, mindent elköveték, s működésemben azonban Windischgrätz (miután néhányszor fenyegetett akasztófával) meggátolt, betiltván a lapot.

Ki lapjaimat figyelemmel olvasta, meggyőződhet, hogy a magyar kormány és haza érdekeit tiszteletben tartám, míg a soldatescai kormány ellen elég csipős gúny volt benne elszórva.

Szilágyi Sándor,
a P. H. ideiglenes szerkesztője.

A fentebbi nyilatkozat pusztá tagadás, de mi

a mit megírtunk, azt úgy megírtuk, hogy ha kell, be is tudjuk bizonyítani, mihelyt kívántatik, Szilágyi Sándor tetszése szerint. Ő ugyan állítja, hogy nem volt annyira megszorulva, hogy hazáját pénzért elárulja, de ez mind semmi, mert úgy árulta volna is el, akkor se volna menthető; egyébiránt még rosszabb, ha nem pénzért, hanem pusztán önzetlen rokonszenvből tolá a Figyelmező szekerét. Azért édes ur, hátrább az agarakkal!

Szerk.

Barátom! Igéreted szerint tehát felteszem, hogy mihelyest a gaz rablók édes hazánk fővárosából kipszultak, te lelkem gyönyöre — hogy ha a mitől a magyarok Istene mentsen, egyébiránt bajba nem vagy — megindítod a kurtaszavu híres neves Marciust! De azért korántse gondold ám, mint ha a debreczeni Marcius neheztelne magasztos vállalatodat, hisz egy célra munkálkodtok ti, munkálkodunk mi, munkálkodik egész nemzetünk.

Hát itt vagyunk barátom, én még ugyan a táborban, tagja s tanuja eddigi haladásunknak, de azért a mint látod még sem henye nézője a rabló sereg kergetési játéknak. Héj de szép élet ez a tábori élet, maga a Magyarok Istene sem teremthet különb eliziumot, mint minőt mi élvezünk szüz nyakunk még nem görnyedezett a német gaz parancsnokok potom rendelései alatt, szabadon lélekzöttünk s ezentul még szabadban.

Láttuk mi is ugyan az ellenség serege nyomorult zsoldosait, azonban érintkezésbe csak akkor jövünk velök, ha megvertük vagy megfogtuk! Bizony! bizony! elesodálod majd magadat, ha a sok becsületes németet látandod, a kik a sorvasztó jármat elunván, sorainkba átjöttek. Magam veztem az utolsó palotai csatározásnál egy csapatot, midőn egyszerre 4 ausztriai társzekeret emberestől, lovastól, dragonyosoktól üldöztetve felénk vágatni látánk. Szuronyszegezve lépdelünk elébük, midőn a szekereszek — rettenet sio uns — kiáltásokkal leugrottak lovaikról, ezek s 10 dragonyos körtilvétele egy pillanat műve volt. Képzeld hát barátom! a szekereszek lelkes művelt bécsi diákok voltak, a kiket szabadságra hajlamuk miatt e nálók megvetett hadosztályba dugtak! Oh ausztriai vezérek! No ezek hát a civillistió mesterei, a kik népboldogítóknak gnyoltatják magokat!

Sokat, igen sokat közlök veled majd holnap, ha zászlóaljunkat leparancsolják, addig is vedd e sorokat. Ha akarod, nyomtasd ki, ha nem vedd azokat itt létem jeléül. Magyarország lelkesedik,

ki bírna most hideg vérrrel tollat fogni s örömtől elragadottan a szabad köklő éghez melengő kebelével fel nem riadozni. Isten veled

Régi barátod,
Szánfi Miksa.

Szilvorium és valódi verpeléti aransárga dohány jutányosan kapható

Forster V. Lajosnál.
Lipótváros, Béla utca 249. szám.

Takarmány mag

Luczerni, Meyer és réti löhere, bükköny és esparzet legjobb minőségben kapható.

Forster Vilmos Lajosnál.
Lipótváros, Béla utca 249. sz.

3 - 1

Jégverés elleni biztosítás.

A jégverés ellen kölcsönösen biztosító

MAGYAR EGYESÜLET

alulirt igazgatósága, mint mindenkor, úgy most is kötelességének ismeri, közölgető tavasszal a t. cz. gazda urakat, saját hasznuk tekintetéből, ezen hazai intézetre figyelmeztetni. Ez intézet főállásának hat éve alatt kétségbe vonhatlan jeleit adá jótékonyágának, mert nem kevesebbet mint 69⁶, s ezek közt sok tetemes jégverési károkat térített meg. Van-e tehát mezeli gazda, ki a mult év sűrű csapásaira elevenen emlékezve, örömmel né sietne termését olly hazai intézet által biztosíttatni, melly csupán közjóra alapul, és köztiszteletben álló hazafiak kormányja alatt áll? — A biztosítási díjak az egyesületi tagyoknál meg tudhatók. A díjakon és levélbérén kívül a biztosítók semmit sem tartoznak fizetni, sőt a régiebb biztosítók, a szabályok értelmében, díjfelmondásban részesülnek.

Biztosítások elfogadának Pesten az igazgatóság irodájában (nagyhiduteza Welsz-ház 678 sz. a. 1-ső emeletben) és országgszerte az intézetnek minden ügynökségei által.

Pesten, 1849. Martius.

Az egyesület nevében

Welsz Bernát Ferencz,

Igazgató.

Hirdetés.

Alolirottak ezennel tisztelettel jelentik; miszerint négyosztályu magyar fitanodájokat a nagyhiduteza Boskoviczféle házból az újitrré Steinleinféle házba áttévén, a kereskedelmi tan minden ágaira külön osztályt nyitának, mire valamint arra, hogy tanodájokban a magyar szellembeni nevelésre különös tekintettel vannak a t. cz. szüléket figyelmeztetni kötelességöknek tartják

Neumann Salamon s Konosi József,
egy négyosztályu magyar
fitanoda tulajdonosai.

Nemzeti

színház.

C S I K Ó S

Pest, szerdán, april 25-kén, 1849.

Eredeti népszimnű 3 szakaszban, népdalokkal és táncz-czal. Irtá Szigligeti, senjét Szerd akelyi.

Rendező: Sz entpétéri.

Első szakasz: AZ URFI MOLAT. Személyei:

Karvasiné, özvegy	— — —	Szathmáriné.
Ormódi Asztolf, fia első férjétől,	— — —	
nagy Ormód ura	— — —	Farkas Lajos
Ormódi Bencze, ennek unoka bátyja	— — —	Szigeti.
Kis Bálint, paraszt gazda	— — —	Szilágyi Sándor.
Rózi, leánya	— — —	Csercsér Nat.
Andris, csikós bojtár	— — —	Füredi.
Szárnysai, szomszéd földesur	— — —	Szentpéteri.
Torkosi, jegyző	— — —	Balog.
Vámos, rector	— — —	Hubenai F.
Paraszt	— — —	Vas.

Második szakasz: A PUSZTA FIA. Személyei.

Karvasiné	— — —	Szathmáriné.
Asztolf	— — —	Farkas Lajos.
Bencze	— — —	Szigeti.
Szárnysai	— — —	Szentpéteri.
Torkosi	— — —	Balog.
Georges,) inasok a kastélyban	Kovács J.
Peti,		Morvay.
Márton, csikós	— — —	Vadász.
Andris,) bojtárjai	Füredi.
Ferke,		Balog.
Kis Balint	— — —	Szilágyi Sánd.
Rózi	— — —	Csercsér Nat.
Erzsók, Bálint ánya	— — —	Magyar Luiza.

Harmadik szakasz: A TYÚK IS KIKAPARJA. Személyei:

Bencze	— — —	Szigeti.
Szárnysai	— — —	Szentpéteri.
Főbíró	— — —	Udvarhelyi.
Eskütt	— — —	Hubenai J.
Torkosi	— — —	Balog.
Márton	— — —	Vadász.
Andris	— — —	Füredi.
Kis Bálint	— — —	Szilágyi San.
Rózi	— — —	Csercsér Natálie.
Erzsók	— — —	Magyar Luiza.
Lapdaisné	— — —	Patakiné.
Georges	— — —	Kovács J.
Czigány zenész	— — —	Petrik.
		(Balázsiné.
		(Kagnyó.
		(Kovács Luiza.

Zenész. Örök.

Azon tisztelt hazafiak, kiknek lapunkat becses munkálataikkal elősegíteni szándékok, szívesen kértnek közleményeiket a szerkesztő hivatalba Lukács és társ könyvnyomdájába — Országut Kunewalder-ház — küldeni.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES szám ára 3 kr. pp.